

Starostwo Powiatowe
w Kaliszu

Ministerstwo Rodziny
i Polityki Społecznej

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie
w Kaliszu

Załącznik nr 1 do Zarządzenia 5/2023
Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Kaliszu
z dnia 26 kwietnia 2023 r.

REGULAMIN
NABORU I UCZESTNICTWA W PROGRAMIE MINISTERSTWA RODZINY I POLITYKI
SPOŁECZNEJ
„OPIEKA WYTCHNIENIOWA” - EDYCJA 2023

Program „Opieka wytchnieniowa” - edycja 2023 (zwany dalej „Programem”) - kierowany jest do członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad dziećmi z orzeczoną niepełnosprawnością oraz nad osobami ze znacznym stopniem niepełnosprawności/osobami z orzeczeniami równoważnymi.

Celem programu jest wsparcie członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad dziećmi z orzeczeniem o niepełnosprawności, osobami z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności/orzeczeniami równoważnymi.

Źródłem finansowania Programu są środki ujęte w planie finansowym Funduszu Solidarnościowego na 2023 r. w kwocie 150 mln zł, a ich dysponentem jest Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego.

Definicje związane z programem:

Osoba niesamodzielna – to osoba, u której z powodu naruszenia sprawności organizmu stwierdzono konieczność stałej albo długotrwałej opieki lub/i pomocy innych osób w zakresie: odżywiania, przemieszczania się, pielęgnacji ciała, higieny osobistej i otoczenia oraz prowadzenia gospodarstwa domowego.

Opiekun nieformalny – to osoba, która dostarcza trwałego, regularnego, fizycznego, emocjonalnego wsparcia oraz asystuje przy czynnościach dnia codziennego osobie, która jest fizycznie lub intelektualnie niepełnosprawna, psychicznie chora lub jest osobą starszą, której

psychofizyczną kondycję można określić jako słabą. Pojęcie opiekuna nieformalnego obejmuje zarówno rodzinę, jak i sąsiadów czy przyjaciół, którzy również mogą sprawować opiekę nad osobą niesamodzielną, niepełnosprawnym dzieckiem czy seniorem.

Opiekun formalny – to osoba pełnoletnia opiekująca się osobą niesamodzielną, niebędącą opiekunem zawodowym i niepobierającą wynagrodzenia z tytułu opieki, najczęściej członek rodziny.

Uczestnik programu – członek rodziny lub opiekun sprawujący bezpośrednią opiekę nad dzieckiem z orzeczeniem o niepełnosprawności oraz nad osobą ze znacznym stopniem niepełnosprawności/orzeczeniem równoważnym.

Realizator programu – Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kaliszu, Plac Św. Józefa 5, 62-800 Kalisz, tel. 62/501 42 92.

Program „Opieka Wytchnieniowa” edycja 2023 finansowany jest ze środków Funduszu Solidarnościowego.

I. Postanowienia ogólne

1. Regulamin określa warunki naboru i uczestnictwa w Programie „Opieka Wytchnieniowa” edycja 2023, finansowanego ze środków Funduszu Solidarnościowego, którego celem jest wsparcie społeczne osób niepełnosprawnych.
2. Program realizowany jest na podstawie umowy nr 24/2023 OW z dnia 21 marca 2023 r. zawartej pomiędzy Wojewodą Wielkopolskim a Powiatem Kaliskim. Jednostką organizacyjną prowadzącą i nadzorującą realizację umowy jest Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kaliszu.

II. Adresaci Programu

1. Program skierowany jest do członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad dziećmi z orzeczoną niepełnosprawnością oraz nad osobami ze znacznym stopniem niepełnosprawności/osobami z orzeczeniem traktowanym na równi z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności.
2. Usługi opieki wytchnieniowej przysługują w przypadku zamieszkiwania członka rodziny lub opiekuna, o którym mowa w ust. 1 we wspólnym gospodarstwie domowym z osobą niepełnosprawną, który sprawuje całodobową opiekę nad osobą niepełnosprawną.

3. Program realizowany będzie na terenie Powiatu Kaliskiego, w skład którego wchodzi miasto – gmina Koźminek, Opatówek, Stawiszyn oraz gminy: Blizanów, Brzeziny, Ceków Kolonia, Godziesze Wielkie, Lisków, Mycielín, Szczytniki, Żelazków.

4. Usługi opieki wytchnieniowej są realizowane na rzecz osoby niepełnosprawnej wskutek jej decyzji lub decyzji opiekuna prawnego, a nie dla poszczególnych członków rodziny osoby niepełnosprawnej.

III. Cele Programu

Głównym celem Programu jest wsparcie członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad:

* dziećmi z orzeczeniem o niepełnosprawności,

* osobami z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności/osobami z orzeczeniem traktowanym na równi z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności,

poprzez możliwość uzyskania doraźnej, czasowej pomocy w formie usługi opieki wytchnieniowej.

W ramach celu głównego wyznaczone są cele szczegółowe:

1. W odniesieniu do rozwiązań systemowych:

- Wzmocnienie dotychczasowego systemu wsparcia poprzez świadczenie usług opieki wytchnieniowej dla członków rodzin i opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad dziećmi z orzeczoną niepełnosprawnością oraz osobami dorosłymi ze znacznym stopniem niepełnosprawności/osobami z orzeczeniem traktowanym na równi z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności.
- Wsparcie finansowe gmin/powiatów w zakresie realizacji usług opieki wytchnieniowej.

2. W odniesieniu do członków rodziny lub opiekunów osób niepełnosprawnych:

- Czasowe odciążenie od codziennych obowiązków łączących się ze sprawowaniem opieki, zapewnienie czasu na odpoczynek i regenerację.

IV. Zakres podmiotowy i przedmiotowy programu

1. W edycji 2023 Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kaliszu realizuje Program w zakresie formy pierwszej: świadczenie usług opieki wytchnieniowej w ramach pobytu dziennego w miejscu zamieszkania osoby niepełnosprawnej poprzez możliwość skorzystania z usług pielęgnacyjnych lub opiekuńczych.

2. Planowana liczba godzin usług opieki wytchnieniowej w ramach pobytu dziennego w

miejscu zamieszkania osoby niepełnosprawnej przypadająca w 2023 r. na jednego opiekuna sprawującego bezpośrednią opiekę nad dzieckiem z orzeczeniem o niepełnosprawności lub osobą posiadającą orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności/orzeczenie traktowane na równi z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności wynosi max. 106 godz. usług opiekuńczych lub 106 godz. usług pielęgnacyjnych.

3. Członek rodziny lub opiekun sprawujący bezpośrednią opiekę nad dzieckiem, osobą niepełnosprawną, którym przyznano pomoc w postaci usług opieki wytchnieniowej nie ponosi odpłatności za usługę przyznaną w ramach Programu. Program finansowany jest ze środków pochodzących z Funduszu Solidarnościowego.

4. W ramach przyznanej usługi opieki wytchnieniowej w formie usług opiekuńczych lub pielęgnacyjnych prowadzona będzie Karta rozliczenia usług opieki wytchnieniowej w ramach Programu „Opieka wytchnieniowa” – edycja 2023 (załącznik nr 1 do Regulaminu).

V. Nabór wniosków i warunki uczestnictwa w programie

1. Nabór wniosków o świadczenie usług opieki wytchnieniowej zaplanowany jest do 30 czerwca 2023 r.
2. Usługi opieki wytchnieniowej przyznawane są na podstawie adresu zamieszkania osoby niepełnosprawnej. Powiat przyznając usługi opieki wytchnieniowej bierze pod uwagę stan zdrowia i sytuację życiową uczestników Programu. W pierwszej kolejności uwzględniane są potrzeby członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad dzieckiem z orzeczeniem o niepełnosprawności lub osobą ze znacznym stopniem niepełnosprawności/orzeczeniem traktowanym na równi z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności, która:
  - 1) ma niepełnosprawność sprzężoną/złożoną (przez niepełnosprawność sprzężoną rozumie się posiadanie orzeczenia ze wskazaniem co najmniej dwóch przyczyn niepełnosprawności)
  - lub
  - 2) wymaga wysokiego poziomu wsparcia (osoby ze znacznym stopniem niepełnosprawności oraz dzieci niepełnosprawne z orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniem w pkt 7 i 8 w orzeczeniu o niepełnosprawności: konieczności stałej i długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współdziałania na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji)
  - lub
  - 3) stale przebywa w domu, tj. nie korzysta z ośrodka wsparcia lub placówki pobytu

całodobowego, np. ośrodka szkolno-wychowawczego czy internatu.

W celu rzetelnej kwalifikacji uczestników Programu został wprowadzony pomiar ograniczeń w codziennym funkcjonowaniu oraz zakresu niezbędnego wsparcia. Ocena ograniczeń w codziennym funkcjonowaniu oraz zakres niezbędnego wsparcia dokonywana jest na podstawie zawartych w karcie pomiaru należności funkcjonalnej wg zmodyfikowanych kryteriów oceny – Skali FIM (załącznik nr 2 do Regulaminu).

3. Opiekun sprawujący bezpośrednią opiekę nad dzieckiem z orzeczeniem o niepełnosprawności lub osobą posiadającą orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności/orzeczenie traktowane na równi z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności uzupełnia i składa (osobiście lub drogą pocztową) w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Kaliszu Kartę zgłoszenia do Programu „Opieka Wytchnieniowa” - edycja 2023 (załącznik nr 3 do Regulaminu)

4. Do karty zgłoszenia do programu należy dołączyć:

- kserokopię aktualnego orzeczenia o stopniu niepełnosprawności/o niepełnosprawności;
- kartę oceny stanu dziecka/osoby niepełnosprawnej wg zmodyfikowanych skali FIM, (załącznik nr 2 do Regulaminu). Kartę pomiaru niezależności funkcjonalnej wg zmodyfikowanych kryteriów oceny – Skali FIM, uzupełnia: lekarz rodzinny/lekarz rehabilitacji medycznej/fizjoterapeuta/pielęgniarka. Jeśli wynik badania wg zmodyfikowanej skali FIM wyniesie od 0 – 75 punktów wówczas usługa opieki wytchnieniowej w pierwszej kolejności powinna trafić właśnie do członka rodziny lub opiekuna sprawującego bezpośrednią opiekę nad taką osobą niepełnosprawną. Karta pomiaru niezależności funkcjonalnej wg zmodyfikowanych kryteriów oceny nie jest dokumentem obowiązkowym, jednak w przypadku dużej liczby zgłoszeń uczestnicy Programu posiadający tę Kartę będą mieć zapewniony dostęp do usługi opieki wytchnieniowej w pierwszej kolejności;
- klauzula informacyjna dotycząca ochrony danych osobowych (załącznik nr 4 do Regulaminu)
- formularz oświadczeń (załącznik nr 5 do Regulaminu).
- formularz dotyczący zapotrzebowania na usługi opieki wytchnieniowej (załącznik nr 7 do Regulaminu)
- formularz dotyczący wyboru osoby świadczącej usługi opieki wytchnieniowej (załącznik nr 8 do Regulaminu)

5. Rekrutacji podlegają kompletne wnioski.

6. Złożenie dokumentów rekrutacyjnych nie jest równoważne z zakwalifikowaniem do udziału w Programie.

7. Wnioski rozpatrywane są w roku złożenia i nie przechodzą na kolejne lata.

8. Decyzję o przyznaniu lub odmowie objęcia wsparciem świadczenia usług opieki wytchnieniowej podejmuje Dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Kaliszu na podstawie zasad określonych w Programie i niniejszym Regulaminie (ocena wniosku – załącznik nr 6 do Regulaminu). O przyznaniu lub odmowie objęcia wsparciem w ramach Programu „Opieka Wytchnieniowa” - edycja 2023 wnioskodawca informowany jest pisemnie.

9. Usługa opieki wytchnieniowej będzie realizowana przez:

1) osoby posiadające dyplom potwierdzający uzyskanie kwalifikacji w zawodzie asystent osoby niepełnosprawnej/pielęgniarka lub innym, zapewniającym realizację usługi opieki wytchnieniowej w zakresie adekwatnym do indywidualnych potrzeb osoby niepełnosprawnej (wynikających z Karty zgłoszenia, której wzór stanowi załącznik nr 3 do Programu)

lub

2) osoby posiadające, co najmniej 6-miesięczne udokumentowane doświadczenie w udzielaniu bezpośredniej pomocy/opieki osobom niepełnosprawnym, w tym np. doświadczenie zawodowe, udzielanie wsparcia osobom niepełnosprawnym w formie wolontariatu itp.

Posiadanie doświadczenia, o którym mowa w pkt 2, powinno zostać udokumentowane pisemnym oświadczeniem podmiotu, który zlecał udzielanie bezpośredniej pomocy osobom niepełnosprawnym.

Osoba realizująca usługę opieki wytchnieniowej będzie prowadziła indywidualnie dla każdego podopiecznego kartę rozliczenia usług opieki wytchnieniowej w ramach Programu „Opieka Wytchnieniowa” - edycja 2023. Na karcie osoba objęta opieką wytchnieniową/członek rodziny/opiekun osoby niepełnosprawnej podpisem potwierdza godziny zrealizowanej opieki wytchnieniowej. Harmonogram spotkań: termin i godzina ustalany będzie indywidualnie między specjalistą a podopiecznym.

10. W związku z epidemią COVID-19 każda osoba realizująca usługę opieki wytchnieniowej we własnym zakresie zapewnia sobie środki ochrony osobistej.

11. Usługi opieki wytchnieniowej w 2023 r. realizowane będą w formie pierwszej: świadczenie usług opieki wytchnieniowej w ramach pobytu dziennego w miejscu zamieszkania osoby niepełnosprawnej poprzez możliwość skorzystania z usług pielęgnacyjnych bądź opiekuńczych.

12. Rodzaj i zakres godzinowy usług opieki wytchnieniowej powinien być uzależniony od osobistej sytuacji osoby niepełnosprawnej z uwzględnieniem stopnia i rodzaju niepełnosprawności. W roku 2023 zaplanowana liczba godzin usług opieki

wytchnieniowej w ramach pobytu dziennego w miejscu zamieszkania osoby niepełnosprawnej przypadająca na jednego opiekuna sprawującego bezpośrednią opiekę nad dzieckiem z orzeczeniem o niepełnosprawności/orzeczenie traktowane na równi z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności wynosi max 106 godzin. Określony zakres godzinowy dotyczy:

- więcej niż jednego opiekuna sprawującego bezpośrednią opiekę nad jedną osobą niepełnosprawną,
- opiekuna sprawującego bezpośrednią opiekę dla więcej niż jednej osoby niepełnosprawnej. Usługi opieki wytchnieniowej dla opiekuna sprawującego bezpośrednią opiekę nad więcej niż jedną osobą niepełnosprawną muszą być realizowane w tym samym czasie, z zastrzeżeniem zapewnienia indywidualnego wsparcia.

Wsparcie w zakresie usług odbywa się na podstawie złożonej Karty zgłoszenia do Programu „Opieka Wytchnieniowa” - edycja 2023 wraz z załącznikami wymienionymi w dziale V niniejszego Regulaminu. Dokumenty można składać osobiście w siedzibie Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Kaliszu lub przesłać pocztą na adres: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kaliszu, pl. św. Józefa 5, 62-800 Kalisz.

13. Usługi opieki wytchnieniowej w ramach Programu „Opieka Wytchnieniowa” - edycja 2023 realizowane będą do dnia 31 grudnia 2023 r.

VI. Prawa i obowiązki uczestników Programu

1. Za datę rozpoczęcia udziału w Programie uznaje się dzień, w którym uczestnik został objęty pierwszą formą wsparcia.
2. Za datę zakończenia udziału w Programie uznaje się dzień udzielenia ostatniej formy wsparcia.
3. Uczestnik Programu zobowiązuje się do:
  - uczestnictwa w zaplanowanych wobec niego usług wsparcia,
  - wcześniejszego poinformowania osoby realizującej usługę opieki wytchnieniowej o niemożności uczestniczenia w zaplanowanym spotkaniu,
  - niezwłocznego informowania o wszelkich zmianach i okolicznościach faktycznych mogących mieć wpływ na realizację Programu,
  - przestrzegania zasad higieny i ochrony osobistej oraz informowania o zmianach w stanie zdrowia w związku z epidemią COVID-19,
  - przestrzegania zasad niniejszego Regulaminu.
4. Każdy uczestnik ma prawo do:

- udziału w zaplanowanych formach wsparcia
- zgłaszania uwag i ocen form wsparcia, którymi został objęty w realizowanym Programie.

VII. Postanowienia końcowe

1. Niniejszy regulamin wchodzi w życie z dniem 26 kwietnia 2023 r. i obowiązuje przez czas trwania Programu.
2. Wszelkie zmiany w regulaminie wymagają formy pisemnej.
3. Powiat zastrzega sobie prawo zaprzestania realizacji Programu w razie rozwiązania umowy o dofinansowanie z Wojewodą.
4. W sprawach nieuregulowanych niniejszym regulaminem stosuje się przepisy ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks cywilny (dz. U. z 2022 r., poz. 1360 z późn. zm.)